

Pokojninska reforma bo brez več stebrov jalova

Nov pokojninski zakon bi morali sprejeti najkasneje do konca leta 2018.

Samo Kranjec

»Kakovosten sodobni pokojninski sistem je lahko samo mešani sistem več med seboj dopolnjujočih se stebrov. Vendar morajo imeti ljudje že na začetku svoje aktivne dobe večino informacij, ki so potrebne za sprejemanje dobrih osebnih odločitev,« je prepričan Janez Malačič, profesor na ljubljanski Ekonomski fakulteti. Jasne in izrazite morajo biti tudi spodbude v sistemu, najbolj pa so pomembne tiste za delo in varčevanje.

Zakon do leta 2018

Bela knjiga o pokojninah je predlog, ki bo osnova za pogajanja med predlagateljem, socialnimi partnerji ter strokovno in civilno družbo, ki bodo prek konsenza vodila v nov zakon o pokojninskem zavarovanju. Ob tem Tatjana Čerin, izvršna direktorica GZS za socialni dialog, poudarja, da mora biti zakon sprejet najkasneje do konca leta 2018, še bolje pa bi bilo, če bi bil sprejet v mandatu sedanje vlade.

Potrebno bi bilo tudi enoletno prehodno obdobje, da se Zpiz kot izvajalec ustrezno pripravi na izvedbo, in da se z njim seznanijo tudi zavarovanci, še zlasti tisti pred upokojitvijo. Po napovedi naj bi

zakon stopil v veljavo z januarjem 2020. »Če nam to ne bo uspelo, bo za slovenske javne finance to zelo veliko breme, saj so demografski trendi za Slovenijo izrazito neugodni,« pravi sogovornica.

Ključna finančna vzdržnost

Za delodajalce je po njenih besedah ključna finančna vzdržnost pokojninske blagajne, saj jih v nasprotnem čakajo višje obremenitve. Za njih je tudi ključno dogajanje na trgu dela, saj bi se mladi v trg dela morali vključevati hitreje, in da starejša populacija ne bi odhajala prehitro v pokoj.

»Delodajalci se ob tem morajo zavedati, da bodo imeli več zaposlenih višje starosti, kar bo zahtevalo spremembe pri organizaciji in pogojih dela, promociji zdravja, usposabljanju ... Ključna bo kakovost zaposlenih in ne starost. Zavarovanci pa se morajo zavedati, da bodo delali dlje,« razlaga Čerinova. gg

Janez Malačič,
Ekonomski fakulteta:

»Jasne in izrazite morajo biti tudi spodbude v pokojninskem sistemu, najbolj pa so pomembne tiste za delo in varčevanje.«

Foto: Katja Kodba, mediaspeed.net

Ključne novosti v Beli knjigi

- Podaljševanje pokojninske dobe in starosti za upokojitev
- Podaljševanje obdobja za odmero pokojnine s 24 na 34 let
- Enak odmerni odstotek za ženske in moške
- Ukinitve pravice do predčasne in dela vdovske pokojnine, regresa
- Usklajevanje pokojnin se bo določalo različno v treh obdobjih
- Invalidsko pokojninsko zavarovanje bo usmerjeno v rehabilitacijo invalida
- Diferencirana prispevna stopnja za poškodbe pri delu in poklicne bolezni
- Prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje naj bi se urejalo s posebnim zakonom
- Razmerje med najnižjo in najvišjo izplačano pokojnino se poviša na 1 : 5.

Janez Kranjc, Prva osebna zavarovalnica: »Čimprejšnji sprejem pokojninske reforme je nujen, saj obstoječi sistem dolgoročno ni vzdržen in že danes ne zagotavlja dostojnih pokojnin. Samo ukrepi, predstavljeni v Beli knjigi, težav ne bodo odpravili v celoti. Država bi morala posameznikom jasno povedati, da bodo del odgovornosti za pokojnino morali prevzemati sami in varčevati.«

Peter Krassnig, Skupna pokojninska družba: »Bela knjiga ne prinaša nič konkretnega na področju dodatnega pokojninskega zavarovanja (II. in III. stebri), temveč navaja samo možnosti za nadaljnji razvoj sistema. Na področju davčnih olajšav bi bilo treba ločiti olajšave za kolektivno in za individualno zavarovanje in spremeniti način zagotavljanja davčnih olajšav. Individualno zavarovanje, ki je sedaj slabo prisotno, bi bilo potrebno krepiti, predvsem v povezavi s III. stebrom.«

Borut Jamnik, Modra zavarovalnica: »Dodatno pokojninsko zavarovanje je treba približati predvsem mladim. Ti imajo do upokojitve še mnogo let in si zato pri varčevanju lahko privoščijo bolj tvegano naložbeno politiko, ki je hkrati tudi bolj donosna.«

Boris Dular, Krka: »Pomembno je, da se zaradi podaljševanja delovne dobe in upokojitvene starosti spremembe sprejme dovolj zgodaj in se jih uresniči v daljšem prehodnem obdobju, da jih posameznik ne bo občutil kot preveliko spremembo.«